

**Сядзібны дом
на Ушаччыне
шукае гаспадара**
СТАР. 2

**На звяздоўскім
паверсе**
СТАР. 15

**Праграма
тэлебачання
на тыдзень
20 КАНАЛАЎ**

ЦЫТАТА ДНЯ

**Міхаіл МЯСНІКОВІЧ,
старшыня Савета Рэспублікі:**
*«Любыя спрэчныя пытанні,
якія ўзнікаюць на пастайках
беларускага харчавання
на расійскі рынак, павінны
вырашацца па схеме, узгодненай
у Еўразійскай эканамічнай
камісіі. Калі на прадпрыемстве
выяўляецца факт парушэння,
экспарт спыняецца, і бок,
які прадстаўляе гэтае
прадпрыемства, разбіраецца
ў сітуацыі, ліквідуе парушэнне,
калі яно сапраўды ёсць,
а таксама дае расійскаму боку
ўсю неабходную дакументацыю.
Аднак на практыцы
ўзаемадзеянне бакоў ідзе
не па гэтай схеме... Любую
спрэчку можна вырашыць,
галоўнае пры гэтым — узаемная
павага бакоў... Пры гэтым
важна не дапускаць,
каб назапашаныя эканамічныя
прэтэнзіі канвертаваліся
ў палітычныя супярэчнасці,
якія потым трэба разглядаць
на самым высокім узроўні».*

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 23.06.2017 г.

Долар ЗША		1,9309 ▲
Еўра		2,1556 ▲
Рас. руб.		0,0320 ■
Укр. грыўня		0,0742 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

23

ЧЭРВЕНЯ 2017 г.

ПЯТНІЦА

№118 (28482)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

■ Спецыяльны рэпартаж

Фота Надзеі БУЖАН.

За кулісамі свята

Карэспандэнты «Звязды»
пабывалі на рэпетыцыі ваеннага парада,
які адбудзецца на Дзень Незалежнасці ў Мінску

СТАР. 3

■ Здаровае харчаванне

ЯШЧЭ МЕНШ СОЛІ, ЦУКРУ І ТЛУШЧУ

А паведамляць спажывецу пра гэтыя складнікі
прадукту будзе, магчыма, святлафор,
размешчаны на ўпакоўцы

Да 2030 года плануецца асвоіць і вывесці на рынак новыя прадукты функцыянальнага прызначэння без хімічных дабавак, з мінімальнай колькасцю солі, цукру, збалансаваных па тлушча-кіслотным і трыгліцэрыдным складзе, без генна-мадыфікаваных арганізмаў. Змяніць плануецца і харчаванне ў арганізаваных калектывах дзіцячых і школьных адукацыйных устаноў.

Асноўныя пытанні ў гэтым кірунку абмяркоўваліся падчас першага міжнароднага кангрэса «Навука, харчаванне і здароўе» з удзелам прадстаўнікоў 75 арганізацый Беларусі, Расіі, Украіны, Казахстана, Латвіі, Літвы, Польшчы. Паводле слоў намесніка генеральнага дырэктара па якасці і стандартызацыі Навукова-практычнага цэнтра па харчаванні НАН Беларусі Алены МАРГУНОВАЙ, у цэнтры ўвагі аказалася, напрыклад, узбагачэнне харчовых прадуктаў мінеральнымі злучэннямі і вітамінамі — карэкцыя ёдавага і цынкавага дэфіцыту, а таксама змяншэнне насычанага тлушчу, якасць пітной вады, дзіцячае харчаванне.

СТАР. 4

■ Прыёмная кампанія — 2017

ЦІ БУДУЦЬ НА ЦТ СТАБАЛЬНІКІ?

Адказ на гэта пытанне мы даведаемся
праз некалькі дзён

Вынікі ўдзельнікаў цэнтралізаванага тэсціравання па беларускай і рускай мовах стануць вядомыя да канца бягучага тыдня. Пра гэта журналісту «Звязды» паведаміў дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай ФЯСЬКОЎ. Звычайна іх абвешчаюць адначасова, нягледзячы на тое, што беларускую мову абітурыенты здавалі на два дні раней, да таго ж і колькасць удзельнікаў ЦТ па роднай мове, на жаль, значна меншая.

Нецярплівасці абітурыентаў, якія не разумеюць, чаму вынікаў тэсціравання даводзіцца чакаць да дзесяці дзён, у Рэспубліканскім інстытуце кантролю ведаў не падзяляюць. І тлумачаць: працэс праверкі работ стрымлівае верыфікацыя, якая ажыццяўляецца выключна ў інтарэсах абітурыентаў. Праблема ў тым, што сучаснае праграмае забеспячэнне не гарантуе стапрацэнтную якасць пераводу рукапіснага тэксту ў электронны фармат (асабліва калі чорнае чарніла ў гелевай ручцы мае серабрыстае адценне). Таму задача верыфікатараў — прасачыць за правільнасцю распазнавання сімвалаў на бланках. Скажам, камп'ютар можа прыняць лічбу «3» за лічбу «8» ці лічбу «1» за лічбу «7», калі яна напісана неакуратна. Чалавек гэта бачыць і папярэджвае магчымую памылку.

СТАР. 3

**ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА,
5 разоў на тыдзень!**

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2017 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

АДУКАЦЫЙНЫЯ ПАСЛУГ — НА ЭКСПАРТ

Вопыт Гродзенскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта

Адной з адметных рысаў сусветнай эканомікі апошніх дзесяцігоддзяў з'яўляецца дынамічны рост сферы паслуг. Відавочна, што гэтая тэндэнцыя — заканамерны вынік пераходу соцыуму да постіндустрыяльнай стадыі. Ва ўмовах глабалізацыі, магутнай канкурэнцыі на міжнародных рынках тавараў і паслуг нацыянальная эканоміка таксама не можа ўстойліва расці без развіцця шэрагу кірункаў знешнеэканамічнай дзейнасці, адным з якіх з'яўляецца экспарт адукацыйных паслуг. Значнасць гэтага напрамку абумоўлена шматвектарнасцю вынікаў, якія дасягаюцца, — ад эканамічнай выгады да рэалізацыі геапалітычных інтарэсаў і ператварэння нацыянальных універсітэтаў (у першую чаргу за кошт павышэння якасці навучання) у міжнародныя навукова-адукацыйныя комплексы.

З сярэдзіны XX ст. вядучыя сусветныя дзяржавы пачалі разглядаць міжнародныя адукацыйныя праграмы і міжнародныя абмены як частку сваёй знешняй палітыкі, паставіўшы іх па важнасці ў адзін шэраг з ваеннай і эканамічнай дапамогай іншым краінам.

Варта адзначыць, што Праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016—2020 гады таксама прадугледжвае рэалізацыю комплексу мер па павышэнні канкурэнтных пераваг нацыянальнай сістэмы вышэйшай адукацыі ў міжнароднай адукацыйнай прасторы. Акрамя таго, дзяржаўная праграма «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2016—2020 гады, зацверджаная пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 28 сакавіка 2016 года №250, сярод найважнейшых кірункаў развіцця айчыннай вышэйшай школы вылучае павышэнне яе міжнароднага прэстыжу, экспарт адукацыйных паслуг і міжнароднае супрацоўніцтва, якія закліканы садзейнічаць забеспячэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, развіццю сістэмы адукацыі ў нацыянальных інтарэсах з улікам сусветных тэндэнцый і перадавога вопыту, умацаванню міжнароднага супрацоўніцтва з адукацыйнымі і навуковымі ўстановамі замежных дзяржаў.

Сёння можна гаварыць пра тое, што Беларусь мае пэўную нішу на рынку міжнародных адукацыйных паслуг. Пры гэтым, безумоўна, дамінуе пасіўны экспарт, які прадугледжвае падрыхтоўку замежных спецыялістаў у айчынных установах вышэйшай адукацыі. Актыўны экспарт узнік параўнальна нядаўна і звязаны з замежнай экспансіяй ВНУ, стварэннем у іншых краінах прадстаўніцтваў і філіялаў, прэтэндуючы ў перспектыве на сістэму работы па мадэлі транснацыянальных карпарацый. У выпадку апасродкаванага ўзаемадзеяння экспарцёра і імпарцёра адукацыйных паслуг складаецца дыстанцыйная мадэль экспарту. Для забеспячэння больш шырокага ўдзелу ў працэсах інтэрнацыяналізацыі вышэйшай адукацыі, развіцця міжнароднай дзейнасці, павелічэння акадэмічнай, студэнцкай мабільнасці і нарошчвання экспарту адукацыйных паслуг вельмі важным уяўляецца пашырэнне падрыхтоўкі студэнтаў па замежных мовах у нямоўных ВНУ.

Пытанне валодання замежнымі мовамі ў асяроддзі выкладчыцкага складу ВНУ з'яўляецца праблемай, якая павінна быць вырашана ў наступныя некалькі гадоў, заявіў на сустрэчы з педагогічнай грамадскасцю Смалявіцкага раёна 6 мая міністр адукацыі Беларусі Ігар Карпенка. Падчас сустрэчы з педагогамі ён заўважыў, што калі ў найбліжэйшы час беларускія ВНУ не змогуць прапанаваць выкладанне на англійскай мове, то краіна страціць экспарт паслуг.

Пэўныя напрацоўкі ў галіне навучання замежных студэнтаў на англійскай мове, якія могуць быць выкарыстаны ў іншых навучальных установах краіны, ёсць у Гродзенскім дзяржаўным медыцынскім універсітэце. Сёння ў ГрДМУ навучаецца больш за семсот замежных сту-

дэнтаў з 33 краін. Іх падрыхтоўкай тут займаюцца больш за 20 гадоў, у тым ліку больш за 15 гадоў увесь курс навучання вядзецца на англійскай мове. З кожным годам усё больш педагогаў могуць весці заняткі на замежнай мове. Якасць падрыхтоўкі дастаткова высокая, пра што сведчыць і конкурс сярод небеларускіх студэнтаў (каля двух чалавек на месца), і іх агульны колькасны рост. Пры гэтым колькасць англамоўных студэнтаў ва ўніверсітэце за апошнія пяць гадоў павялічылася больш чым у чатыры разы. Між тым адным з важных крокаў у рабоце з англамоўнымі замежнымі грамадзянамі з'яўляецца іх якасны адбор пры паступленні. Уступныя іспыты праводзяцца ў выглядзе гутаркі па мове з уключэннем пытанняў па біялогіі і хіміі і дазваляюць выбраць найбольш адораных абітурыентаў.

Для ажыццяўлення навучання на англійскай мове была праведзена вялікая папярэдняя работа па падрыхтоўцы выкладчыкаў. Кожная кафедра, якая займаецца падрыхтоўкай студэнтаў першага і другога курсаў, а затым трэцяга курса і, урэшце, па ўсіх клінічных дысцыплінах старэйшых курсаў, вылучыла па два і больш выкладчыкаў, якія ў дастатковай ступені валодалі англійскай мовай, каб перадаваць свае прафесійныя веды, уменні і навыкі на ёй. Гэтыя спецыялісты на працягу двух гадоў праходзілі падрыхтоўку па англійскай мове для медыцынскіх мэт у спецыяльна створаных на профілях дысцыплін групх прафесарска-выкладчыцкага складу на кафедры замежных моў. Пры гэтым адной з галоўных задач была падрыхтоўка метадычнай базы і матэрыялаў для навучання студэнтаў на англійскай мове.

Сёння ў сувязі са значным ростам колькасці англамоўных грамадзян працягваецца актыўная работа па падрыхтоўцы

кі ведання замежных моў, распрацаванай Саветам Еўропы, адаптаванай для Гродзенскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта. З 2009 года паспяхова вытрымалі атэстацыю і маюць права праводзіць практычныя заняткі і чытаць лекцыі на англійскай мове каля 200 выкладчыкаў ГрДМУ. Аступененасць сярод спецыялістаў, якія вядуць заняткі на англійскай мове, вышэйшая за агульнаўніверсітэцкую аступененасць прафесарска-выкладчыцкага складу — 60%.

Асабліва ўвага ўдзяляецца забяспечанасці кнігамі на факультэце замежных навучэнцаў. За перыяд з 2003 па 2016 год было распрацавана і выдадзена 124 навучальныя дапаможнікі на англійскай мове, у тым ліку 10 з грыфам Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. 93 дапаможнікі выдадзены за апошнія шэсць гадоў. Для забеспячэння выкладання вучэбных дысцыплін на англійскай мове за 2012—2015 гг. было набыта больш як 100 назваў падручнікаў. У 2015—2016 гг. было закуплена 97 найменняў вучэбных выданняў (1016 асобнікаў). У асноўным гэта кнігі найбуйнейшых сусветных выдавецтваў Elsevier, Blackwell Publishing, McGraw-Hill education і інш. Два разы на год абаўляюцца банкі даных па забяспечанасці кнігамі. Высокая якасць бібліятэчна-інфармацыйнага забеспячэння замежных студэнтаў з англійскай мовай навучання спрыяе павышэнню іміджу і бібліятэкі, і ўніверсітэта ў цэлым.

Значна палепшылі якасць вучэбна-метадычнай забяспечанасці стварэнне і ўкараненне электронных вучэбна-метадычных комплексаў (ЭВМК) у сістэме MOODLE. У 2011—2016 гг. на факультэце замежных навучэнцаў створаны і зацверджаны ў Інстытуце прыкладных інфармацыйных сістэм 73 электронныя комплексы па спецыяльнасці «Лячэбная справа» на англійскай мове і 99 — на рускай (з іх 35 асобна для студэнтаў факультэта замежных навучэнцаў і 64 — для лячэбнага факультэта), якімі карыстаюцца студэнты з іншых краін. Летась цалкам завершана работа па іх стварэнні на англійскай мове па ўсіх дысцыплінах, што выкладаюцца.

Вялікая роля і электроннай бібліятэкі ГрДМУ, якая штогод забяспечвае аддалены доступ да замежных поўнатэкставых і рэфератыўных электронных рэсурсаў па профілі ўніверсітэта. Замежныя англамоўныя студэнты могуць карыстацца лічбавымі калекцыямі медыцынскіх кніг і часопісаў выдавецтваў Springer Link, Oxford university press, The New England Journal of Medicine, The British Medical Journal, базай даных SCOPUS ад кампаніі Elsevier, платформай EBSCO. Функцыянуе і абанемент замежнай літаратуры, асноўны кантынгент якога — студэнты, якія навучаюцца на англійскай мове. Аказанне ўсіх бібліятэчных паслуг ажыццяўляецца таксама на англійскай мове.

Відавочна, што росту экспарту адукацыйных паслуг садзейнічае даволі высокі міжнародны рэйтынг універсітэта. Так, паводле рэйтынгу Webometrics, апублікаванага ў пачатку жніўня 2016-га, ГрДМУ займае 1-е месца сярод медыцынскіх універсітэтаў Беларусі і 4-е — сярод медыцынскіх універсітэтаў краін СНД. Акрамя таго, высокакваліфікаваны кадравы склад, сучасныя адукацыйныя тэхналогіі і самая моцная практычная падрыхтоўка медыцынскіх кадраў дазволілі калектыву ўстановы не толькі пацвердзіць высокае званне лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці, але і задумацца аб адкрыцці ў найбліжэйшай перспектыве філіяла падрыхтоўчага аддзялення ГрДМУ за мяжой. Падаецца, што гэты крок не толькі станоўча адаб'еца на экспарце адукацыйных паслуг, але і будзе садзейнічаць павышэнню прэстыжнасці айчыннай медыцынскай адукацыі ў свеце, што станоўча адаб'еца на іміджы краіны ў цэлым.

Стратэгічнай жа мэтай дзяржаўнай палітыкі ў галіне экспарту адукацыйных паслуг, на нашу думку, павінна стаць забеспячэнне высокай якасці падрыхтоўкі і канкурэнтаздольнасці выпускнікоў айчынных ВНУ на сусветным рынку адукацыі і працы.

**РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ, Г. ГРОДНА,
230009, ВУЛ. ГОРКАГА, 80**

ТЭЛЕФОН +375 (152) 43-26-61,

ФАКС +375 (152) 43-53-41

WWW.GRSMU.BY

Матэрыялы паласы і фотаздымкі
прадастаўлены ўніверсітэтам.

